

HECE AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ YIL: 25 SAYI: 300 ARALIK 2021

ISSN 1301-210X

HECE

ARALIK 2021

300

İÇİNDEKİLER

ÇİZGİ

İsmail Sert / Sezai Karakoç'a / 5

ŞİİR

Cahit Koytak / Güvercin Besleyen Adam / 6

Faruk Uysal / Âkif / 10

İrfan Çevik / Hiç Değil / 12

Ali Göçer / Sır / 13

Mehmet Narlı / Çaykara / 15

Şakir Kurtulmuş / Yaz Yaraları / 16

Nurettin Durman / Velhasıl Hayat / 17

Yasin Mortaş / Diriliş Aşısı / 19

Hüseyin Bektaş / Uzaktan da Sevilir misin / 22

Ercan Ata / Terzilerin Diktiği Kadın / 23

Nadir Aşçı / Yüz Görümlüğü / 26

Tunay Özer / Demans / 27

Eyyüp Akyüz / Af / 29

Ethem Erdoğan / G/Aile / 30

Yusuf Bal / Ben Simurg / 31

Seher Özkök / Dyavolski Most / 32

Abdullah Enis Savaş / Üsküdar II / 34

Ayşe Nur Kaymak / Karanfil Çiğneyen Şehir / 35

Kubilay Özmen / Hatif'in Elleriyle / 36

Mahmut Hatunanaoğlu / Hızlı Zoom Meeting / 38

Ali Tacar / Levmlle Patlayan / 39

Atike Çiçek / Her Şeyin Kıyısında Ben / 40

HECE 300. SAYI SORUŞTURMASI

Âtîf Bedir / Hece 300. sayısıyla Okurunu Selamlıyor / 43

Cahit Koytak / 'Galaksi' / 44

Atasoy Müftüoğlu / Edebiyat Hayatı Varoluşsal Meselelere Kayıtsız Kalamaz / 48

Ali Galip Yener / 50

Ali Haydar Haksal / Hacı Bayram-ı Velî'nin Maneviliğinde Hece / 51

Ali Göçer / 53

Cihan Aktaş / 55

Şakir Kurtulmuş / 57

Ali Ayçil / 56

Birsan Karaca / 57

Sadık Yalsızuçanlar / Hece Okulu / 58

Yaşar Bedri / 59

Abdullah Harmancı / Edebiyat Bu Ülkede Dergilerle Mukimdir! / 60

Hasibe Çerko / Hece ile Yollarımız / 61

Ali Sali / Hece Bizim Yüzakı Dergimiz / 63

Mehmet Ayıcı / Dergiden Fazlası / 64

Selvigül Kandoğmuş Şahin / 'Vasat' Bir Dergi Olarak Hece Dergisi / 65

YAZI

- Arif Ay** / Bir Kartal Daha Süzüldü Göklere / 67
İrfan Çevik / Yeşil Sarıklılara Uyarı Beyaz Yakalılara İpucu / 70
Ali Galip Yener / Kültüralizmin Gölgesinde Edebiyat Teorisi Meselesi / 73
İbrahim Eryiğit / Matematik/Şiir Düzleminde Eugène Guillevic / 79
Leyla Arsal / Hayriye Ünal Şiirindeki Negentropik Başkaldırı / 83

ŞİİR GÜNDELİKLERİ

Ömer Aksay / Şiire Dair Kaydedilen Notlar / 89

YAKIN BAKIŞ

- Tuba Yavuz-Mehmet Solak** / Faruk Uysal ile Söyleşi / 92
Tuba Yavuz / Tahta Atın İçindekiler ve Şairin Çekmecesi'ndeki Göstergelerden Faruk Uysal'ı Yakalamak / 99
Bilal Can / Kusurlu Güzellik Bağlamında Mehmet Özger ile Söyleşi / 105
Ethem Erdoğan / Entelektüel Bir Çaba; Kusurlu Güzellik / 112

OKURYAZARIN NOTLARI

İbrahim Demirci / Ahmed Sezai Karakoç / 118

DOSYA: MAKÂNI YENİDEN DÜŞÜNMEK

- Bilal Can** / Sunuş: Mekânın Günümüz Dünyasında Konuşulması / 119
Bilal Can / Taşra ve Merkez Bağlamında Mekân / 121
Ethem Erdoğan / Hikâyeden Öyküye Mekânsal Dönüşüm / 125
Yunus Emre Altuntaş / Edebiyatın Mekânsızlaşması: Dijital Yayıncılık ve Sanal Fuarlar / 132
Şeyma Subaşı / Mehmet Narlı ile Şiir/Edebiyat Mekân İlişkisi Üzerine / 140
Betül Ok Şehitoğlu / Göçmenler ve Mekân / 145
Uğur Cumaoğlu / Paralel Gerçeklik: Sinemada Ütopik ve Distopik Mekân / 148
Vedia Derda Taşar / Mekân: Teknoloji Devriminde Bir "Çözülme" Hikâyesi / 155
F. Sueda Kurt / Turgut Cansever Düşünceleri Ekseninde Güzellik, Mimari ve Şehir / 163
Ülker Gündoğdu / "Kent İlişkileri" Eseri Bakımından "İyi İnsan" Kurgusu / 167

AYIN SÖYLEŞİSİ

İsmail Karakurt / Ömer Erdem'le Yeni Şiir Kitabı *Güneş Kalır Bir Başına* Üzerine / 169

BAŞKA BAKIŞ

Mehmet Solak / Edebiyat Kamusu: Bağımlılar Dünyası / 175

AYLAK OKUMALAR

Ertan Örgen / Aylak Okumalar 4 / 178

PORTRE

Mehmet Aycı / Seçkin, Sessiz ve Güzel / 180

ÇEŞİTKENAR

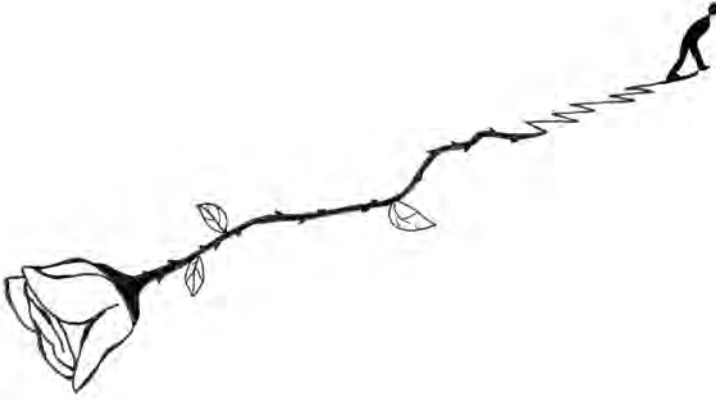
- Tarık Ateş** / Şair, Yazar, Düşünür Sezai Karakoç Ebedî Âleme Göçtü / 182
Hasan Arslan / Ağaç Okulumdan Hayatıma Tesir Eden Bu Kahve Kültürü / 184
Hayrettin Durmuş / Romanlarda Adalet Çiğliği / 185
Tarık Ateş / 2021 Necip Fazıl Ödülleri'ni Kazananlar Açıklandı / 188

KİTAPLIK

- Ali Sali** / Gün Karşı Tepeden Hüzne mi Vuruyor? / 189
Mehmet Solak / Şiirin Matematikselliği / 191
Nur Öztürk / Yeryüzü Genişlerdi / 193
Zeynep Sati Yalçın / Bu Toprakların Edebiyatı'ndan Yansıyanlar / 195

İSMAİL SERT

Sezai Karakoa

SKM

Cahit Koytak

GÜVERCİN BESLEYEN ADAM

Sezai Karakoç için

gözüm derin döner benim!
kederlerini toplayıp yerin,
göğün yamaçlarına eken kim?
benim güvercinlerim!

hikâyem yok sanılır,
halbuki ben sizin aşklarınızı
ağır ağır, korka korka yaşadıklarınızı
serçe parmağımla kaldırır,
ütülü hayallerinizi,
naftalin kokulu nostaljilerinizi
arasatta kuşlara yem saçan âmâlara
bahşiş diye dağıtırım.

herkes kendi kuşunu uçurur
kendi omuzlarından, tamam;
her kuş kendi tüylerine bölünür
kendi çığlıklarıyla, tamam,
ama benim paçalı kumrularım,
alev alev kebuterlerim
sizin buzlu camlarınıza çarpar,
zırhlarınızı gagalar,
aklınızın kıyısından geçer,
ruhunuzun çevresinde dolanır,
dolanır ama şapkalarınıza sığmaz,
omuzlarınıza konmaz,
falınızı okumaz.

sizi mezarlarınızdan çağırayım mı?
sizi taraçalarım çıkarayım mı?
size melekütümü gezdireyim mi?
tüylerinizi toplayıp kucak kucak
sizi rüyalarınıza savurayım mı?
taş kanatlı feleğinizi
boğazlardan geçireyim,
tepelerden aşırayım,
gemilerden uçurayım mı?

gözüm derin döner benim:
 ak güvercinlerimi uçurur
 bakar dururum arkalarından
 bakar dururum, çağlar boyu;
 baktıkça bir an gelir
 gök kadar büyük ıssız,
 yer gibi boz bulanık
 bir aynaya savrulurum,
 kendi girdabıma kapılıp
 kendi deniz diplerine ruhumun...

baktıkça bir an gelir
 kendi göz bebeklerime
 bakmaktan yorulurum;
 belki yorulmam da
 biraz sarhoş olurum;
 bazen de olmayı durduramaz
 olmuşken yok olurum:
 gamze kadar bir bilinç
 gök dolusu bir esrime içinde
 kendimi yitirir yitirir de sahi
 sonra nasıl bulurum?

avuç kadar bir rahimden alınıp
 okyanusa bırakılmışım da sanki
 bir damlacık boyamla
 rengime boyamışım
 bütün bir okyanusu.

içimde ne varolmanın gamı
 ne olmamanın korkusu,
 ya her zerrem göz olmuş
 ya da tüm öteki gözlerden
 benmişim, ben, seyreden.
 gören nerde bitiyor
 ve görülen nerede
 kendi suretiyle başlıyor
 ya da başlıyor mu mesela,
 bilir miyim, bilemem.

ak güvercinlerimi uçurur
bakar dururum arkalarından,
bakar dururum;
baktıkça da an gelir
nerdeyim unutturum,
göğün mahzeninde mi,
çatı aralığında mı yerin?

gördüğüm bir düşünüş mü,
bir göğşe çekilme mi?
merakın güvercin kanatları mı uçurdu,
yoksa tecessüsün örümcek ayakları mı
getirdi buraya beni?

gökyüzünün mavisinde yosunlar,
mercanlar, resifler arasında,
batık mavnaların kaburgaları,
hayalet şehirlerin rüya katmanları,
sükût kuleleri, kemik tarlaları arasında
ruhun öteki yüzündeki, bilincin dibindeki
resimleri, dövmeleri fark ederim:

kabukları, yongaları birbirine karışmış,
ağızları kaderle ve balçıkla
mühürlenmiş öteki benlikleri,
derin uykulara kayalara gömülü
çobanları, kralları, kâhinleri...
rüzgâr kumla örtmüş her birini,
her birinin oyunlarını, repliklerini
kuyularını, kırbalarını, dudaklarını
göz oyuklarını
ve şiir semtlerine uğramıyor artık,
kafalarında uğuldamiyor,
içlerini titretmiyor,
çarpıntı yapmıyor yüreklerinde.

ak güvercinlerimi uçurur
 bakar dururum arkalarından,
 bakar dururum ben yine de:
 onlar öyle çatırdattıkça
 güzelim taklalarıyla göğü
 benim kollarım kanatlarım çoğalır;
 dağa taş savrulurum,
 kurda kuşa bölünürüm.

oyun değilim oyun değilim,
 oyunun hüznüyüm belki.
 mahzen değilim,
 kilitli demir kapı değilim,
 kapı aralığıyım.

gürz değilim, balyoz değilim,
 buz değilim, köz değilim,
 nakış nakış kar tanesiyim.
 yahşi gönül bulamasam inecek
 kendi sıcak örsüme,
 kendi yalnızlığıma yağar eririm.

tenin haşerelerine dağıttım
 yerde yaşadıklarımı,
 asâları kemiren kurtlara güvelere;
 uyudum uyandım ne gördümse çıktı;
 pir Süleyman peygamber
 kalktığı gün mezardan,
 o, kuşların ve sözlerin padişahı,
 onun omuzlarına tüneyecek,
 tahtına süs olacak, diline tad,
 neşidelerine tavuslu nakış
 oyalı yalnızlığım benim,
 çingiraklı tüylerim
 ve kanatlı sözlerim belki.

Nisan 2002

Faruk Uysal

ÂKİF

kimse kılıçta ya da terazide aramasın
ne bilgidedir ne de sezgide
ahlâk biyolojiye dâhildir.

öyle ki baba demek istersin ona da
çünkü herkesin babası biraz Âkif'tir kendine
böyledir bu kutuplarda da olsa
önünde duran denizin bile buzları erir sevince
böyledir bu her zaman Âkif'tir hepten sevenler
her zaman Âkif'tir hepten inananlar.

her türlü sükûtun da Âkif'tir babası
uzun geceler sükûtu, uzak ülkeler sükûtu
vicahî sükût, gıyabi sükût, istibdat sükûtu
onun işi değil bilinen kahramanlıklar
bütün realistler Âkif'ten devşirir karakterlerini.

Asım'ı, Köse İmam'ı, Seyfi Baba'yı hatırla
bir asır geçti aradan
hâlâ Ahmet'in annesi dayak yer kocasından
fıkr-i hürriyyeti halk hazmetmedi hâlâ
herkes büyük harflerden yana
tarih büyük harflerle yazılıyor, intikam büyük harflerle.

onun için ben Âkif derim her zaman
çünkü efsanenin şeceresi tevatürdür
oysa üçgen demişsek açılardan söz ediyoruzdur
geometriden fizikten ötelere ötekinden
(ben çoktan terk ettim buğdayın, pirincin dinini
bu ölümlü dünyanın al yeşil maneviyatını
ama aşk mâni oluyor anlatmaya).

bütün bayrakların üstünde bir bayrak dalgalanır
ve bütün dünyaların sonrasında bir öte dünya
bütün suların birleştiği yerde bir deniz vardır
su gibi, toprak gibi, ahlâk da biyolojiye dâhildir.

şiddetle yok bir ilişkisi mananın
bütün savaşlar form savaşıdır
galiplerdir bu dünyaya şekil veren
maksat retorikse formdur aslanan
bu böyle bilinsin.

bu böyle bilinsin, Âkif böyle bilinsin
ahlâk biyolojiye dâhildir.

İrfan Çevik

HIÇ DEĞİL

bir nebze
süzülmüş bir an
anlar içinde anılmış

bir sebze
nimetler içinde nimli

bir yön
yönler içinde yönelmiş

II

kuyruğuyla kanadıyla
gagasıyla paçasıyla
kuşlar içinde bir kuşmuş
türküsü bitecek değil
ürküsü geçecek değil
hafif kalıyor gözyaşı
yollar bitesi
yıllar geçesi değil
bir değil iki değil
birin yanındaki iki
ikinin yanındaki bir
hiç değil

Ali Göçer

SİR

Yüzünü tanısaydım
Anlardım yolcunun sözlerini
Yağmurlar yağardı aklıma
Bütün adresleri çözerdim

Yüzünü tanısaydım
Nedensiz gövdelerden alırdım seni
Bense durmuşum şimdi
Yasak bir elmanın eteğinde
Yüz haritalarını çözmek için

Dediydim sana hadi yağmurlara gidelim
Varsın yaşam bildiği gibi aksın

Hep bıçak gölgesi kadar kuşkuluydu
Ceylanlar susatan bakışların
Sonra bulutlara kılıç çeken ellerin
Ben bunu anlamadım, hani
Ay ışığından merhamet damlayan bir gecede
Vahşi hayvanlar gelmişti de çadırımıza
Gülüp gökyüzünü damıtmıştık aklımıza
Gece
O narin bilmece
Oysa korkutuyor gözlerinin uçurumu

Dediydim sana ikinci gölgelerine gidelim
Uzun olsun kalbimiz gövdemizden

Nereden geldik bu yağmursuz ormana
Ben ki bir kurşunu dudaklarından öpecek kadar cesurdum
Önce kalbim üşüdü sonra parmaklarım
Anlamadın
Korktum, betonların gölgesi hep acı
Ah kaçmak, aklımın sığındığı vahşi çılgılık
Uzun atlar girer hep düşüme
Yelesinden ay fişkırان atlar
Sokaklar tek atım kurşun kadar tedirgin
Varıp yüzümü sürsen diyorum
Varıp yüzümü sürsem, varıp
Bebeklerin ilk ağlamasına
Kapı hep aralık orda

Ey sesi içine dağılmış çocukluğum
Gel ve uykumu hırpala
Bu deli tayların varacağı yer olmalı
Çok sular aktı önümden
Gitmeliyim
Bulutlardan öte yol olmalı

Mehmet Narlı

ÇAYKARA

açığındaydım ayaklarının hemen altında
öyküsü beklemek olan hapsolmuş bir çaykara
geçemezdim toprağını boydan boya biliyorum
kaynardım için için ki gözyaşı derdi hüznü olanlar
tamah etmedin hakkını teslim ederim büyük sulara
ama daldırıp avucunu suyumdan da içmedin

şikâyet etmedim
kelebeklerin oğlakların hatta kaplumbağaların
tenimde kımıl kımıl dolaşan dillerinden
senden başka kimse bilmesin istediğim göz göz acımla
bekledim ki diyesin suların ruhusun vazgeçmem senden
vazgeçseler de şehir düşü kuran çobanlar
önünde akıp duran ırmağa dalan çocuklar

ne dalgam var ne kıyım ne balıklarım
başım da sonum da bir çukurcuk
kederim karışmadı bir kedere
anneliği kendi içinde yaşlı kızlar gibi
dokunsaydın taşardım belki incecik ırmağa doğru

Şakir Kurtulmuş

YAZ YARALARI

yeni nota durakları çoğalıyor
şehrin kırık türküleri arasında
yaşanmış hikâyeler anlatıyor
sürgün kentten çıkmış bir ihtiyar

unut beni arama
sorma ne haldeyim
aç ve susuz
hangi dik yokuşlardayım

güneşi sev yeni güne koş
baharı kucakla gülsün çocuklar
çiçeği sev, orkideye su ver
göğsüne as bahçenden kopardığın
papatyanın yapraklarını
bekle
ay ışısın

umutların büyüsün, bırakma
gerilsin kolların
sert vursun adımların toprağa
adın türkülere yazılsın

öyle bir söz söyleyelim ki
gece bile ayı bırakıp düşmeli şiirin peşine
çoğalsın düşlerimiz

yeniden yoklayalım kalbimizi

şayet dönersem bir gün
baharın iç kapısında bekle beni

omzuna konup öten minik bir serçeden
notalarından kırık türkülerin
yaz yaralarından
göğsündeki papatyadan tanırım seni